

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΓΙΟΥ ΜΕΛΕΤΙΟΥ, κατεβαίνοντας την οδό Πατησίων με κατεύθυνση προς Ομόνοια, στο βάθος του δρόμου δεσπόζει η Ακρόπολη. Η θέα του ιερού βράχου από αυτό το σημείο, λίγο έξω από το κέντρο της πόλης, σου κόβει κυριολεκτικά την ανάσα!

Η Πατησίων –ραχοκοκαλιά της Κυψέλης– είναι μια εμβληματική κεντρική αθηναϊκή λεωφόρος. Είκοσι τέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο ζωντανή. Με πολύ μεγάλη ιστορία. Τις τελευταίες δεκαετίες με τα πάνω της και τα κάτω της. Διαρκώς αλλάζει πρόσωπα, άλλοτε κλαίει, άλλοτε γελάει, μα ποτέ δεν το βάζει κάτω. Σαν τη μαμά Αθήνα και τη γιαγιά Ελλάδα ένα πράγμα: «Μόνο λίγο καιρό ξαποσταίνει και ξανά προς τη δόξα τραβά».

Τ. 2 | Δεκέμβριος 2012

ΟΛΗ Η ΑΘΗΝΑ ΕΙΝΑΙ ΤΡΕΛΟΚΟΜΕΙΟ, ΑΛΛΑ ΕΔΩ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΚΕΝΤΡΙΚΑ

Στο ύψος της πλατείας Κολιάτσου, σημείο αναφοράς της περιοχής, ήταν το κόσμημα της παλιάς μου γειτονιάς, το σινεμά *Ράδιο Σίτυ*. Γνώρισε αναμφισβήτητα λαμπρές ημέρες μεγάλης δόξας. Χτίστηκε το 1954, στον αριθμό 238 της Πατησίων. Ήταν ο πρώτος κινηματογράφος της Αθήνας που εγκατέστησε το πρωτοποριακό για την εποχή σύστημα «cinemas», δηλαδή ευρεία οθόνη με τη χρήση τριών μηχανών προβολής για καλύτερη ευκρίνεια εικόνας. Εξαιρετική ήταν θυμάμαι και η ποιότητα του ήχου. Καθαρός

και στερεοφωνικός παρακαλώ. Εκεί μυηθήκαμε από παιδιά στη μαγεία του σινεμά. Έφερνε πάντα ταινίες πρώτης προβολής. Μας αποχαίρησε οριστικά το 2003. Γκρεμίστηκε μαζί με το Θέατρο Άννα Μαρία Καλουτά και στη θέση τους χτίστηκε ένα ακόμα σούπερ μάρκετ. Για μια ακόμα φορά, δυστυχώς ο άρτος «έφαγε» τα θεάματα... Ειρήσθω εν παρόδω, εκεί είχα δώσει το πρώτο μου εφηβικό ερωτικό ραντεβού, φορώντας για πρώτη φορά –για να δείχνω λίγο μεγαλύτερος– το μαύρο μακρύ κασμιρένιο παλτό του μπαμπά.

Σε ακτίνες λίγων μέτρων, τρεις ιστορικές ντισκοτέκ της Αθήνας τη δεκαετία του '80: *Νοτούρνο*, *ABC* και *Station One*. Εκεί ρίξαμε τους πρώτους μας χορούς, τα πρώτα σέικ και τα πρώτα μπλουζ.

Λίγο παρακάτω, Πατησίων και Χανίων, ήταν το ΚΑ΄ Γυμνάσιο & Λύκειο Αρρένων Αθηνών που ψαρωμένος πήγα πρωτάκι στην Α΄ Γυμνασίου. Λίγο μετά, μας μετέφεραν σε ένα καταπληκτικό νεοκλασικό κτίριο, στο παλιό Νοσοκομείο της Αεροπορίας στη συμβολή των οδών Κυψέλης και Παξών. Δίπλα ακριβώς ήταν το θέατρο *Ριάλτο* που βλέπαμε για ένα διάστημα να μπαινοβγαίνει φουριόζος ο αεικίνητος Θανάσης Βέγγος. Στο επόμενο στενό, στην οδό Σπετσών στο νούμερο 101, έμενε ο «ολύμπιος» Νίκος Γκάτσος, αυτή η σοφή «κουκουβάγια» του ελληνικού τραγουδιού, ο μέντορας όλων των πνευματικών ανθρώπων της εποχής του, ακόμα και του Χατζιδάκι. Αργότερα, το σχολείο μας μεταφέρθηκε στη νεοαναγερθείσα δαιδαλώδη εκπαιδευτική τσιμεντούπολη της Γκράβας, απ' όπου αποφοίτησα με όνειρα και φόρα για το Μαθηματικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών.

As επιστρέψουμε όμως στην Πατησίων. Πολύ σημαντική κίνηση αναβάθμισης της περιοχής είναι η πρόσφατη αποκατάσταση ενός από τα ιστορικότερα κτίρια της οδού Πατησίων, του ξενοδοχείου *Ακροπόλ Παλλάς*. Χτίστηκε το 1926 ακριβώς απέναντι από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο. Είναι ένα από τα αρχιτεκτονικά «διαμάντια» του Μεσοπολέμου και αποτελεί το σημαντικότερο δείγμα της ελληνικής εκδοχής του γαλλικού Art Nouveau. Το 1973, κατά την εξέγερση του Πολυτεχνείου, οι χώροι και τα υπόγειά του έγκρυσαν τις κρίσιμες ώρες πολλούς φοιτητές, ενώ από τα μπαλκόνια του

τραβήχτηκαν οι πιο γνωστές φωτογραφίες της νύχτας του '73 που έκαναν το γύρο του κόσμου, συμπεριλαμβανομένης και αυτής της εισβολής του ταγκ στο Πολυτεχνείο.

Λίγο παραπάνω, το εξαιρετικό Μέγαρο *Υπατία*, που είχε βρεθεί στο επίκεντρο της δημοσιότητας λόγω των μεταναστών που κατέλυσαν προσωρινά εκεί, αποτελεί διαχρονικά ένα από τα αρχιτεκτονικά «ατού» της οδού Πατησίων.

Παρακάτω, έχει το πόστο του ο μικρόσωμος κουλουράς που, βρέξει-χιονίσει, ξεπουλάει και τα μαζεύει μέχρι το μεσημέρι και μετά την Κοδριγκτώνος, στο δεξί πεζοδρόμιο, ο θυμόσοφος γέρος καστανάς με τα ωραία καλοψημένα κάστανα και μια καλή κουβέντα στο στόμα για όλους τους πελάτες του.

Στο ύψος της πλατείας Βικτωρίας, χειμώνα καλοκαίρι εκεί, μια άλλη κλασική ανθρώπινη φιγούρα της περιοχής: ο υπαίθριος βιβλιοπώλης στη συμβολή με τη Χέυδεν. Τα πολύχρωμα εξώφυλλα στη μέση του δρόμου χρωματίζουν μοναδικά την γκριζα πεζή καθημερινότητα του βιαστικού διαβάτη.

Στην αρχή της Πατησίων, στη γωνία με Βερανζέρου, δέσποζε το πολυκατάστημα *Μινιόν*. Το πρώτο με εσωτερικές κυλιόμενες σκάλες. Φορτωμένο σχολικά το Σεπτέμβρη, στολισμένο γιορτινά τα Χριστούγεννα και το Πάσχα. Εν μέσω της εορταστικής περιόδου, τα ξημερώματα της 19ης Δεκεμβρίου 1980, έγινε παρανάλωμα του πυρός και καταστράφηκε ολοσχερώς από εμπρησμό. Κανείς ένοχος δε βρέθηκε ποτέ. Μαζί του έγιναν στάχτη και οι παιδικές μας μνήμες, τα ψώνια με τους γονείς, οι σχολικές ποδιές του Τσεκλένη, ο όγδοος όροφος εκδηλώσεων που άνοιγε μόνο κάθε εορταστική περίοδο. Ακριβώς απέναντι, ήταν και το «ιστορικό» τσοντάδικο *Αλάσκα* όπου όλη η τάξη μαζί σε ομαδική κοπάνα πρωτοείδαμε «2 ΕΡΓΑ ΣΕΞ-ΚΑΡΑΤΕ!».

Σήμερα, τα μαγαζιά της Πατησίων έχουν αλλάξει όψη ολοσχερώς. Το άλ-

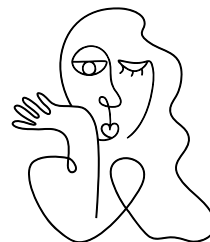
λοτε «καλό» περιζήτητο κομμάτι, από τη συμβολή με την Αλεξάνδρα ως την πλατεία Αμερικής, είτε έχει «διακοσμηθεί» από τους έγχρωμους μικροπωλητές των φτηνών πολύχρωμων «μαϊμού» λαθραίων προϊόντων, είτε κυριαρχούν τα δεκάδες λουκέτα των χτυπημένων από την κρίση μικρών οικογενειακών επιχειρήσεων. Κλειστά τα μικρομάγαζα με ρούχα, παπούτσια, παιχνίδια κ.λπ. Βρίθει πια η ταλαίπωρη οδός από κίτρινες «βιτρίνες μαγαζιά» που «ανταλλάσσουν άμεσα χρυσό με μετρητά». Ξεπουλάει ο κόσμος όσο όσο, από κοσμήματα και ρολόγια μέχρι χρυσά δόντια. Μια αποκρουστική «νέα μόδα» Κατοχής. Τότε με τα τανκς, τώρα με τα μπανκς. Τότε με τα όπλα, τώρα με το χρήμα.

Μα η ζωή συνεχίζεται! Κατεβαίνοντας όπως είπαμε την Πατησίων, στο βάθος του δρόμου δεσπόζει ακόμα η Ακρόπολη. Η Πατησίων ήταν, είναι και θα είναι μια εμβληματική κεντρική αθηναϊκή λεωφόρος που μπορεί να περνάει δύσκολα, μα ποτέ δε θα πεθάνει. Εξάλλου είναι πια γνωστό: Όλη η Αθήνα είναι τρελοκομείο, αλλά εδώ είναι τα κεντρικά!

ΞΗΜΕΡΩΜΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ. Πατησίων και Αλεξάνδρας. Επιστρέφω από μαραθώνιο νυχτερινής διασκέδασης. Τα κλασικά εκείνη την εποχή. Καφέ το απόγευμα στα Εξάρχεια, νωρίς σινεμαδάκι, μετά μεζεδοπωλείο με χύμα κρασί και ακόμα πιο χύμα ζωντανή μουσική του Ψυρρή και — κοντά στα ξημερώματα, που λέει και το τραγούδι— ποτάκια μέχρι τελικής πτώσεως σ' ένα μπαράκι που άνοιξε ένας φίλος στο Γκάζι. Καλά ήταν, δε λέω! Όπως τα περισσότερα Σάββατα πάνω κάτω. Τίποτα το ιδιαίτερο. Τα ίδια Παντελάκη μου, τα ίδια Παντελή μου. Είμαι κουρασμένος πολύ και νυστάζω. Οδηγώ μηχανικά στο δρόμο για το σπίτι. Βαριέμαι να βαριέμαι...

Τ. 3 | Φεβρουάριος 2013

ΜΙΑ ΕΙΚΟΝΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

Έξω ψοφόκρυο. Το θερμομέτρο στο καντράν του αυτοκινήτου δείχνει 2° C. Ψιλοβρέχει. Το καλοριφέρ στο φουλ. Η θαλπωρή στο εσωτερικό του αυτοκινήτου με χαλαρώνει, σχεδόν με ναρκώνει. Νυστάζω και βαριέμαι. Βαριέμαι και νυστάζω. Δε βλέπω την ώρα να γυρίσω σπίτι, να κάνω ένα καυτό μπάνιο και να χωθώ μέχρι αργά το μεσημέρι της Κυριακής στο πουπουλένιο μου πάπλωμα.

Στο ραδιόφωνο «Ο Τζακ Ο' Χαρα» με τη σπαρτακτική φωνή του Γιώργου Ζαμπέτα. Ξημερώνει αργά και σταθερά. Ένας ήλιος με δόντια ξεπροβάλλει στο βάθος από τον Υμηττό. Και ξάφνου το μάτι μου πέφτει σε μία πραγματικά

συγκλονιστική σκηνή. Στο φανάρι που σταματάω, μια εικόνα στο παρακείμενο αλσάκι κυριολεκτικά με καθλώνει. Ένας άνθρωπος στην ηλικία μου –εκεί γύρω στα τριάντα– που έχει κοιμηθεί όλη τη νύχτα στο παγκάκι, με στρώμα και κουβέρτα του δυο στραπατσαρισμένα χαρτοκιβώτια, έχει μόλις ξυπνήσει. Κρατά στη χούφτα του λίγα ψίχουλα απ' την μπαγιάτικη φρατζόλα ψωμί που έχει μισοφάει και μ' ένα πλατύ φωτεινό χαμόγελο ταΐζει τα περιστέρια.

Μια εικόνα στην πόλη. Στην πληγωμένη Αθήνα των νεόπτωχων αστέγων της κρίσης. Και μάλιστα στην καρδιά της πόλης. Πατησίων και Αλεξάνδρας. Πεδίον του Άρεως. Πεδίον δόξης λαμπρόν! Μάθημα ζωής για μένα. Κάνω δεξιά. Χαρτί και μολύβι από το ντουλαπάκι του αυτοκινήτου. Σαν κάποιος να μου υπαγορεύει. Σαν αυτόματη γραφή. Σε λίγο τα στιχάκια είναι έτοιμα. Σιγομουρμουρίζω κιόλας τη μελωδία. Μόλις φτάνω σπίτι, βουτάω την κιθάρα να μην το ξεχάσω και σε λίγα λεπτά το νέο μου τραγούδι είναι έτοιμο και σπαρταράει σαν το ψάρι στο πανέρι.

ΜΙΑ ΕΙΚΟΝΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

Με δυο χαρτοκιβώτια
κοιμάσαι στο παγκάκι
κι εγώ μέσα στ' αμάξι
κοστούμι από μετάξι.

Εμένανε που η ζωή
μου τα 'χει δώσει όλα
δε φχαριστιέμαι τίποτα
και τα βαριέμαι όλα.
Κι εσένανε που από παιδί
σ' άφησε μ' άδεια χέρια
πρωί μ' ένα χαμόγελο
ταΐζεις περιστέρια.

Μια εικόνα στην πόλη
να ντρεπόμαστε όλοι

ΣΤΑ ΜΙΣΑ ΠΕΡΙΠΟΥ ΤΗΣ ΠΑΤΗΣΙΩΝ, ανάμεσα στις δυο μεγάλες πλατείες Κολιάτσου και Αμερικής, τέμνει κάθετα τη λεωφόρο η γνωστή και μη εξαιρετέα οδός Κύπρου. Ξεκινάει ψηλά απ' την πλατεία Κυψέλης –που είναι το κεφάλι του σώματος της αγαπημένης μου γειτονιάς– και καταλήγει χαμηλά στην απανταχού διάσημη τοις πάσι οδό Φυλής, με τα αμέτρητα κόκκινα φωτάκια να φέγγουν χρόνια τώρα τον πιο ερωτικό δρόμο τριών και πλέον γενεών θερμόαιμων κατοίκων της ευρύτερης περιοχής.

Τ. 5 | Απρίλιος 2013

Η ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Στη συμβολή των οδών Πατησίων και Κύπρου, δεσπόζει το αυτοδιαχειριζόμενο στις μέρες μας πάρκο. Το 2009 παρά τρίχα γλίτωσε να γίνει υπόγειο τιμεντένιο πάρκινγκ απ' τα νύχια του ακατονόμαστου πρώην δημάρχου, γνωστού και σαν Ομέρ Πριόνη. Ξημερώματα, σαν τους κλέφτες, μηχανήματα της Υπηρεσίας Πρασίνου(sic) του Δήμου, έκοψαν και ισοπέδωσαν δεκάδες αιωνόβια δέντρα. Οι έντονες και επίμονες διαμαρτυρίες των κατοίκων της περιοχής απέτρεψαν τα χειρότερα και σήμερα δεν είναι εκεί κάποιοι ακόμα τόνοι μπετόν, αλλά μια μικρή έστω όαση στην κόλαση της ασφάλτου. Ένα μικρό αλσάκι να παίζουν τα παιδιά.

Μεγίστης, Σικίνου, Αγίας Ζώνης, Επτανήσου και Δροσσοπούλου κατά σειρά οι κάθετοι στην